

מסכת מכות

א כיצד העדים נעשים זוממין, מעידין אנו באיש פלוני שהוא בן גרושה או בן חלוצה, אין אומרים יעשה זה בן גרושה או בן חלוצה תחתיו, אלא לוקה ארבעים. מעידין אנו באיש פלוני שהוא חזק לגלות, אין אומרים יגלה זה תחתיו, אלא לוקה ארבעים. מעידין אנו באיש פלוני שגרש את אשתו ולא נתן לה כתובה, והלא בין היום ובין למחר סופו לתן לה כתובה, אומדין כמה אדם רוצה לתן בכתובה של זו, שאם נתאלמנה או נתגרשה, ואם מתה יירשנה בעלה. מעידין אנו באיש פלוני שהוא חזק לחברו אסף זוי על מנת לתנן לו מכאן ועד שלשים יום, והוא אומר מכאן ועד עשר שנים, אומדין כמה אדם רוצה לתן ויהיו בידו אסף זוי, בין נותנן מכאן ועד שלשים יום, בין נותנן מכאן ועד עשר שנים:

ב מעידין אנו באיש פלוני שחזק לחברו מאתים זוי ונמצאו זוממין, לוקין ומשלמין, שלא השם המביאו לידי מכות, מביאו לידי תשלומין, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, כל המשלם אינו לוקה:

ג מעידין אנו באיש פלוני שהוא חזק מלקות ארבעים, ונמצאו זוממין, לוקין שמונים, משום לא תענה ברעך עד שקר (שמות כ), ומשום ועשיתם לו כאשר זמם (דברים יט), דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים אינן לוקין אלא ארבעים. משלשין בממונו ואין משלשין במכות. כיצד, העידוהו שהוא חזק לחברו מאתים זוי, ונמצאו זוממין, משלשין ביניהם. אבל אם העידוהו שהוא חזק מלקות ארבעים, ונמצאו זוממין, כל אחד ואחד לוקה ארבעים:

ד אין העדים נעשים זוממין עד שיזמו את עצמן. כיצד, אמרו מעידין אנו באיש פלוני שהרג את הנפש, אמרו להן היאך אתם מעידין, שהרי נהרג זה או ההורג הזה עמנו אותו היום במקום פלוני, אין אלו זוממין. אבל אמרו להם היאך אתם מעידין, שהרי אתם הייתם עמנו אותו היום במקום פלוני, הרי אלו זוממין, ונהרגין על פיהם:

ה באו אחרים והזימום, באו אחרים והזימום, אפלו מאה,

כלם יִהְרָגוּ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲסֻטְסִית הִיא זֶה, וְאֵינָה נִהְרָגַת
אֱלֹא כַּת הָרֵאשׁוּנָה בְּלִבָּד:

ו אֵין הָעֵדִים זֹמְמִין נִהְרָגִין, עַד שְׂיִגְמַר הַדִּין, שְׁהָרִי הַצְּדוּקִין
אוֹמְרִים, עַד שְׂיִהְרֵג, שְׁנֹאֲמַר נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ. אָמְרוּ לָהֶם
חֲכָמִים, וְהֵלֵא כָּבֵר נֹאמַר (דְּבָרִים יט) וְעֲשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם
לַעֲשׂוֹת לְאַחִיו, וְהָרִי אַחִיו קִיָּם. וְאִם כֵּן לָמָּה נֹאמַר נֶפֶשׁ תַּחַת
נֶפֶשׁ, יָכוֹל מִשְׁעָה שְׁקִבְלוּ עֲדוּתָן יִהְרָגוּ, תִּלְמוּד לֹאֲמַר, נֶפֶשׁ
תַּחַת נֶפֶשׁ, הֵא אֵינָן נִהְרָגִין עַד שְׂיִגְמַר הַדִּין:

ז עַל פִּי שְׁנַיִם עֵדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוֹמֵת הַמֵּת (שֵׁם יז), אִם
מִתְקַיְמָת הָעֲדוּת בְּשְׁנַיִם, לָמָּה פָּרַט הַכְּתוּב בְּשִׁלְשָׁה, אֱלֹא
לְהַקִּישׁ שְׁלֹשָׁה לְשְׁנַיִם, מֵה שְׁלֹשָׁה מִזִּמְיָן אֶת הַשְּׁנַיִם, אִף
הַשְּׁנַיִם יִזְמוּ אֶת הַשְּׁלֹשָׁה. וּמִנֵּין אֶפְלוּ מֵאַה, תִּלְמוּד לֹאֲמַר,
עֵדִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, מֵה שְׁנַיִם אֵינָן נִהְרָגִין עַד שְׂיִהִיו
שְׁנֵיהֶם זֹמְמִין, אִף שְׁלֹשָׁה אֵינָן נִהְרָגִין עַד שְׂיִהִיו שְׁלֹשְׁתָּן
זֹמְמִין. וּמִנֵּין אֶפְלוּ מֵאַה, תִּלְמוּד לֹאֲמַר, עֵדִים. רַבִּי עֲקִיבָא
אוֹמַר, לֹא בָּא הַשְּׁלִישִׁי אֱלֹא לְהַחֲמִיר עָלָיו וְלַעֲשׂוֹת דִּינוֹ כִּיּוֹצֵא
בְּאֵלוֹ. וְאִם כֵּן עָנַשׁ הַכְּתוּב לְנִטְפָּל לְעוֹבְרֵי עֲבֵרָה כְּעוֹבְרֵי
עֲבֵרָה, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה יִשְׁלַם שְׁכָר לְנִטְפָּל לְעוֹשֵׂי מִצְוָה
כְּעוֹשֵׂי מִצְוָה:

ח מֵה שְׁנַיִם נִמְצָא אֶחָד מֵהֶן קְרוּב אוֹ פְּסוּל עֲדוּתָן בְּטִלְהָ, אִף
שְׁלֹשָׁה נִמְצָא אֶחָד מֵהֶן קְרוּב אוֹ פְּסוּל, עֲדוּתָן בְּטִלְהָ. מִנֵּין
אֶפְלוּ מֵאַה, תִּלְמוּד לֹאֲמַר, עֵדִים. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּמָה דְּבָרִים
אֲמוּרִים, בְּדִינֵי נֶפְשׁוֹת. אֲבָל בְּדִינֵי מְמוֹנוֹת, תִּתְקַנְסִים הָעֲדוּת
בְּשֹׁאֵר. רַבִּי אָמַר, אֶחָד דִּינֵי מְמוֹנוֹת וְאֶחָד דִּינֵי נֶפְשׁוֹת.
(וְאֵימְתִי), בְּזָמַן שֶׁהִתְרוּ בְּהוּ, אֲבָל בְּזָמַן שֶׁלֹּא הִתְרוּ בְּהוּ, מֵה
יַעֲשׂוּ שְׁנֵי אַחִין שְׂרָאוּ בְּאֶחָד שֶׁהִרְגָה אֶת הַנֶּפֶשׁ:

ט הֵיוּ שְׁנַיִם רוֹאִין אוֹתוֹ מִחִלּוֹן זֶה וְשְׁנַיִם רוֹאִין אוֹתוֹ מִחִלּוֹן
זֶה וְאֶחָד מִתְרָה בּוֹ בְּאֶמְצַע, בְּזָמַן שֶׁמְקַצְתָּן רוֹאִין אֵלוֹ אֶת
אֵלוֹ, הָרִי אֵלוֹ עֲדוּת אַחַת. וְאִם לֹא, הָרִי אֵלוֹ שְׁתֵּי עֲדוּת.
לְפִיכָּךְ אִם נִמְצָאת אַחַת מֵהֶן זֹמְמָת, הוּא וְהוּ נִהְרָגִין וְהַשְּׁנֵי
פְּטוּרָה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמַר, לְעוֹלָם אֵין נִהְרָגִין עַד שְׂיִהִיו (פִּי) שְׁנֵי
עֲדוּוֹ מִתְרִין בּוֹ, שְׁנֹאֲמַר (דְּבָרִים יז) עַל פִּי שְׁנַיִם עֵדִים. דְּבָר

אחר על פי שנים עדים, שלא תהא סנהדרין שומעת מפי
התרגמן:

י מי שנגמר דינו וברח ובא לפני אותו בית דין, אין סותרים
את דינו. כל מקום שיעמדו שנים ויאמרו, מעידין אנו באיש
פלוני שנגמר דינו בבית דינו של פלוני, ופלוני ופלוני עדין,
הרי זה יהרג. סנהדרין נוהגת בארץ ובחוצה לארץ. סנהדרין
החורגת אחד בשבוע נקראת חבלנית. רבי אלעזר בן עזריה
אומר, אחד לשבעים שנה. רבי טרפון ורבי עקיבא אומרים,
אלו היינו בסנהדרין לא נהרג אדם מעולם. רבן שמעון בן
גמליאל אומר, אף הן מרבין שופכי דמים בישראל: